

Het verschil in het proactief gedrag en het zoekgedrag tussen allochtone en autochtone jongeren

Sanne Jongerius¹

¹Kinder- en jeugdpsychologie, Universiteit Utrecht

Begeleider: P.E. Baay

Tweede beoordelaar: prof. M.A.G. van Aken

Abstract

Het huidige onderzoek was bedoeld om antwoord te geven op de vraag of allochtonen en autochtonen van elkaar verschillen met betrekking tot het zoekgedrag en het proactieve gedrag. Een mogelijk verschil in zoekgedrag en proactief gedrag zou, naast discriminatie, een verklaring kunnen bieden voor het hoge werkloosheidspercentage onder allochtone jongeren. De oorzaak van minder proactief gedrag en zoekgedrag onder allochtonen is te verklaren door de meer externe locus of control, die allochtonen ontwikkelen door discriminatie en een lagere sociaal-economische positie. Het huidige onderzoek werd gebruikt om aan MBO-leerlingen (N= 427) vragen te stellen met betrekking tot de locus of control, de proactiviteit en het zoekgedrag. Uit het onderzoek kwam naar voren dat allochtone leerlingen, zoals verwacht, een meer externe locus of control hebben, dan autochtone leerlingen. In tegenstelling tot de verwachting vertoonden allochtone leerlingen meer proactief gedrag en meer voorbereidend werk zoekgedrag dan autochtone leerlingen. Een mogelijke verklaring is, dat andere individuele factoren, naast de locus of control, een grotere invloed hebben op de ontwikkeling van proactief gedrag en zoekgedrag bij allochtonen dan bij autochtonen. Het zou bijvoorbeeld zo kunnen zijn dat het gevoel van verantwoordelijkheid en de motivatie om een baan te vinden bij allochtonen groter is dan bij autochtonen. Dit kan verklaard worden door het gevoel van verantwoordelijkheid en de motivatie van allochtone jongeren om hun ouders te kunnen onderhouden in de toekomst en op deze wijze iets terug te doen voor de opofferingen die hun ouders gedaan hebben.

Het verschil in het proactief gedrag en het zoekgedrag tussen allochtone en autochtone jongeren.

In tijden van economische crisis waarin banen schaars zijn, is het van belang dat de bevolking aangespoord wordt tot een actieve houding in het zoeken naar werk (Griffin, 2007). Uit een rapport van het Sociaal Cultureel Planbureau (2012) bleek dat de werkloosheid onder allochtone jongeren in de lagere en middenberoepen (MBO) tijdens de economische crisis sneller stijgt dan onder de autochtone bevolkingsgroep. Het gaat om een werkloosheidspercentage van 28,4 procent onder de niet-westerse allochtone jongeren tegenover een percentage van 9,8 procent onder de autochtone jongeren (CBS, 2012). Naast de hogere werkloosheid onder allochtonen, krijgen allochtonen in plaats van een vast contract vaker een tijdelijk contract aangeboden dan autochtonen. Een deel van de oorzaak ligt volgens het sociaal cultureel planbureau (2012) in de discriminatie van allochtone jongeren, waarbij het individu wordt afgerekend op het beeld van de groep. Het sociaal cultureel plan bureau (2012) concludeert echter dat discriminatie niet de gehele oorzaak is van de snellere stijging van de werkloosheid binnen deze groep. Uit een onderzoek van Frese, Fay, Hilburger, Leng en Tag (1997) bleek dat zoekgedrag gerelateerd is aan de snelheid waarmee werklozen een baan vinden. Ook proactief gedrag bleek essentieel voor het vinden van een baan in tijden van onzekerheid en verandering zoals tijdens een economische crisis (Griffin, 2007). De verwachting is dat er een verschil bestaat tussen allochtonen en autochtonen met betrekking tot proactief gedrag en zoekgedrag. De onderzoeksvraag is dan ook: In hoeverre bestaat er een verschil in proactief gedrag en zoekgedrag tussen allochtonen en autochtonen en hoe kan dit verklaard worden?

Zoekgedrag kan worden gedefinieerd als de doelgerichte activiteiten die ontstaan in reactie op een discrepantie tussen het (werk)doel en de huidige situatie (Kanfer, Wanberg & Kantrowitz, 2001). Het succes in het vinden van banen is afhankelijk van de intensiteit waarmee gezocht wordt, het type informatie en de bronnen die werkzoekers gebruiken voor het vinden van werk (Saks & Ashford, 2000). Volgens Blau (1993, 1994) kan binnen het zoekgedrag onderscheid gemaakt worden tussen voorbereidend zoekgedrag en actief zoekgedrag. Door middel van voorbereidend zoekgedrag wordt informatie verzameld en vastgesteld of er geschikte banen beschikbaar zijn. Actief zoekgedrag is de daadwerkelijke zoektocht naar een baan en wordt vervolgens toegepast om te kijken hoe deze banen verkregen kunnen worden.

Proactief gedrag is het veranderen van de huidige omstandigheden door initiatief te nemen om de omstandigheden te verbeteren of nieuwe omstandigheden te creëren met als doel de gestelde doelen te bereiken (Crant, 2000). Uit een onderzoek van Griffin (2007) bleek dat proactief (werk)gedrag essentieel is voor het vinden van een baan in tijden van onzekerheid en verandering zoals tijdens een economische crisis. Door middel van proactief gedrag kan door het individu tijdig geanticipeerd en gereageerd worden op de veranderingen, die een crisis met zich mee brengen. Mensen die hoog scoren op proactief gedrag zijn daarbij succesvoller in hun zoektocht naar banen dan mensen die laag scoren op proactief gedrag (Brown et al., 2006). Niet alleen voor het vinden van een baan is proactief gedrag van belang, maar ook voor het behouden van de baan. Daarnaast blijkt dat meer proactief gedrag leidt tot meer werktevredenheid en een betere prestatie (Ashford & Black, 1996; Grant, 2009; Griffin, 2010).

De mate waarin het individu zich proactief opstelt en zoekgedrag vertoont, wordt bepaald door zowel individuele verschillen als door contextuele factoren (Crant, 2000; Parker et al, 2010; Schwab, Ryns & Aldag, 1989). Hoewel er op contextueel niveau geen aanleiding lijkt om aan te nemen dat allochtonen verschillen van autochtonen, is dit op individueel niveau wel het geval. Individuele verschillen in proactief gedrag worden onder meer bepaald door de algemene zelfwerkzaamheid, het verantwoordelijkheidsgevoel (Morrison en Pheleps, 1999), een proactieve persoonlijkheid (Parker en Collins, 2010) en de motivatie (Parker et al, 2006). Individuele verschillen in zoekgedrag worden onder andere bepaald door iemand zijn (financiële) motivatie (Baron & Gilley, 1977; Welch 1997), het zelfvertrouwen (Schwab et al., 1989) en *job-search self-efficacy* (Bandura, 1997; Kanfer & Hulin, 1985). Een andere factor die zowel individuele verschillen in proactief gedrag als in zoekgedrag verklaart is de locus of control. Uit verschillende onderzoeken blijkt, dat een meer externe locus of control leidt tot minder proactief gedrag en minder zoekgedrag (Bateman & Crant, 1993; Spector, 1982; Shirinivan, 1992; Wanberg, 1997). De locus of control is een eigenschap die verwijst naar het geloof van het individu in de invloed die kan worden uitgeoefend op de situatie waarin de persoon zich bevindt (Rotter, 1966). De locus of control is meer intern wanneer iemand gelooft zelf controle te hebben over het leven. Een meer externe locus of control is, daarentegen, wanneer iemand gelooft dat het leven bepaald wordt door omgevingsfactoren waar geen invloed op uitgeoefend kan worden (Lefcourt, 1991).

Verwacht wordt dat allochtonen vaker een meer externe locus of control zullen hebben dan autochtonen. Positieve ervaringen, waarbij inzet leidt tot succes, zijn namelijk

essentieel voor de ontwikkeling van een interne locus of control (Lecourt, 1982). Wanneer iemand uit een laag sociaaleconomisch milieu komt, is er minder kans om succeservaringen op te doen (Chebat, 1986). Uit het onderzoek van Lecourt (1982) bleek zoals verwacht, dat mensen met een lagere sociaaleconomische achtergrond een meer externe locus of control hebben. Ouders van allochtone leerlingen zijn vaker werkloos en hebben een mindere hoge opleiding gehad dan de ouders van autochtone leerlingen (Galen & Vos, 2011). Op basis van de lagere sociaal economische achtergrond wordt verwacht dat allochtonen een meer externe locus of control hebben dan autochtone leerlingen.

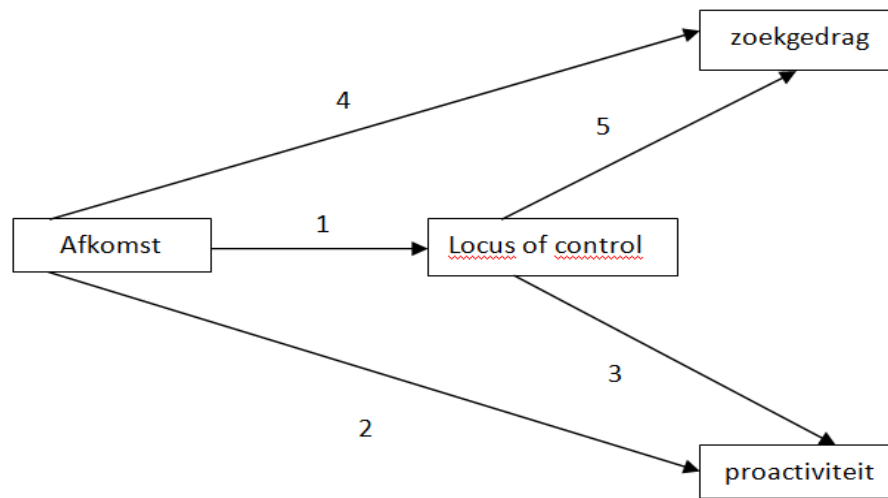
Een andere factor die leidt tot de ontwikkeling van een meer externe locus of control is discriminatie. Het onderzoek van Ruggurio en Taylor (1995) impliceert dat discriminatie een externe bedreiging vormt voor het gevoel van controle. Om een gevoel van controle te behouden, wordt een externe verklaring gezocht voor het feit dat er gediscrimineerd wordt, waardoor allochtonen een meer externe locus of control ontwikkelen. Uit verschillende onderzoeken in Amerika bleek dat minderheidsgroepen inderdaad een meer externe locus of control hebben (Duke & Lewis, 1979; Spalding, 1996; Van Laar, 2000). De verklaring voor de meer externe locus of control bij minderheidsgroepen kan volgens deze onderzoeken gezocht worden in een vorm van bescherming van het zelfvertrouwen. Wanneer iemand een interne attributie toekent aan negatieve zaken, zoals discriminatie, leidt dit namelijk tot een laag zelfvertrouwen. Door daarentegen een externe attributiestijl toe te passen wordt het gevoel van zelfvertrouwen behouden. Dit leidt echter vaak tot een grote discrepantie tussen zelfvertrouwen en de uitkomst (Van Laar, 2000).

In tegenstelling tot de eerder genoemde onderzoeken, waar gevonden werd dat allochtonen een meer externe locus of control hebben, bleek uit het onderzoek van Dinn en Harris (2011) dat allochtonen een meer interne locus of control hebben. Deze uitkomst kan verklaard worden door het feit dat het onderzoek is uitgevoerd onder eerste generatie Turkse migranten, die gemiddeld 5,5 jaar in Amerika wonen. De etnische minderheidsgroepen binnen het huidige onderzoek en de andere onderzoeken bestaat echter voornamelijk uit tweede en derde generatie allochtonen. Uit een onderzoek van Fuligni (1997) blijkt dat onafhankelijk van het land van afkomst, deze groep tweede en derde generatie allochtone jongeren een hogere waarde toekennen aan de schoolprestatie dan autochtonen. Deze motivatie is te verklaren door het gevoel van verplichting om hun ouders te kunnen onderhouden in de toekomst, om op deze wijze iets terug te kunnen doen voor de opofferingen die hun ouders gedaan hebben om hun kinderen een betere toekomst te geven (Fuligni & Tseng, 1999). Ondanks deze motivatie is het werkloosheidspercentage hoog en

blijft het sociaaleconomisch milieu laag voor veel allochtonen (CBS, 2012) Om het gevoel van zelfvertrouwen te behouden is het voor deze groep belangrijk een externe attributiestijl toe te passen, waarbij falen wordt toegedicht aan factoren buiten het individu zelf, om een gevoel van zelfvertrouwen te kunnen behouden. De hypothese binnen het huidige onderzoek luidt dan ook dat allochtone leerlingen een meer externe locus of control hebben dan autochtone leerlingen (Figuur 1, hypothese 1).

In de huidige studie zal naast de hypothese met betrekking tot de locus of control gekeken worden naar het verschil in de proactiviteit en het zoekgedrag tussen allochtonen en autochtonen. De tweede hypothese binnen het onderzoek is, dat allochtone leerlingen minder proactief gedrag vertonen dan autochtone leerlingen (Figuur 1, hypothese 2). Dit verband kan verklaard worden door de meer externe locus of control van allochtone jongeren. De derde hypothese is dan ook, dat allochtone leerlingen, doordat zij een hogere externe locus of control hebben, minder proactief gedrag zullen vertonen dan autochtone leerlingen (Figuur 1, hypothese 3). De vierde hypothese binnen het onderzoek is: Allochtone jongeren vertonen minder zoekgedrag dan autochtone jongeren (Figuur 1, hypothese 4). Het negatieve verband dat gevonden werd in eerder onderzoek tussen een meer externe locus of control en minder zoekgedrag heeft geleid tot het opstellen van de vijfde hypothese: Allochtone jongeren vertonen minder zoekgedrag dan autochtone jongeren, doordat allochtone jongeren een meer externe locus of control hebben dan autochtone jongeren (Figuur 1, hypothese 5).

In eerder onderzoek werd vastgesteld dat de locus of control een individuele voorspeller is voor het proactief gedrag en het zoekgedrag. De wetenschappelijke relevantie van het huidige onderzoek is dat de factor afkomst nog niet eerder opgenomen werd in het verband tussen de locus of control en het proactieve gedrag en het zoekgedrag. De vraag is of het feit dat iemand allochtoon of autochtoon is, bepalend is voor de ontwikkeling van de locus of control. Daarnaast is de vraag of de locus of control van allochtonen en autochtonen proactief gedrag en zoekgedrag kan voorspellen of dat er andere individuele dan wel contextuele verschillen zijn die een belangrijkere rol spelen bij de ontwikkeling van proactief gedrag en zoekgedrag. Wanneer een meer externe locus of control inderdaad leidt tot minder proactief gedrag en minder zoekgedrag bij allochtonen, heeft dit mogelijk gevolgen voor het vinden van onder andere werk. Omdat er inderdaad grote verschillen bestaan in het werkloosheidspercentage tussen allochtonen en autochtonen, maar hier naast discriminatie nog geen andere verklaring voor gevonden is, is het van maatschappelijk belang te onderzoeken welke factoren hier aan ten grondslag liggen. Mogelijk leidt minder zoekgedrag en minder proactief gedrag tot een kleinere baankans.

Figuur 1: De vijf hypothesen geïllustreerd in een model

Methoden

Design

De vragenlijst die gebruikt werd binnen het onderzoek bevat ongeveer 50 vragen die gesteld werden aan participanten die werden geworven op ROC Midden Nederland, een onderwijsinstelling voor middelbaar beroeps onderwijs. De vragenlijsten werden afgenomen om een beeld te krijgen van wat de MBO-leerlingen gaan doen na het afronden van de huidige MBO opleiding. Alle participanten zijn dan ook studenten in het laatste jaar van een Mbo-opleiding op niveau twee, drie of vier. De vragenlijst bevat onder andere vragen met betrekking tot de locus of control, het proactief gedrag en het zoekgedrag, de drie variabelen, waar de interesse naar uitgaat binnen dit onderzoek.

Participanten

Aan het onderzoek hebben in totaal 427 studenten deelgenomen, waarvan 341 participanten gebruikt zijn voor de daadwerkelijke analyses. Er werd binnen de groep participanten onderscheid gemaakt tussen autochtone Nederlanders ($N=243$) en allochtone Nederlanders ($N=98$). Binnen de groep allochtonen hadden 52 participanten een Marokkaanse achtergrond, 30 een Turkse achtergrond, 7 een Surinaamse achtergrond, 8 een

Antilliaanse en 49 participanten weten het niet of willen het niet zeggen. Deze laatste groep is binnen het onderzoek buiten beschouwing gelaten evenals de groep waarvan de afkomst onbekend is omdat zij de eerste vragenlijst niet hebben ingevuld ($N=38$). De participanten hadden een gemiddelde leeftijd 20.39 ($SD=2.89$) jaar, waarvan 131 mannen en 210 vrouwen.

Materiaal

De huidige vragenlijst meet een groot aantal variabelen met betrekking tot school en werk, waaronder de locus of control, de proactiviteit en het zoekgedrag, de drie variabelen waar binnen dit onderzoek de interesse naar uit gaat. Binnen het onderzoek werd ook gevraagd naar de demografische gegevens van de participanten, zoals nationaliteit. Binnen de allochtone groep Nederlanders zijn de leerlingen zelf en/of ouder(s) en/of overgrootouder(s) niet in Nederland geboren. Er is gekozen om binnen het onderzoek gebruik te maken van de data met betrekking tot de moeder en de oma van de leerlingen, omdat hier de meeste gegevens over bekend waren. Er is binnen het onderzoek geen onderscheid gemaakt tussen de eerste, tweede en derde generatie allochtonen. De groep eerste generatie allochtonen was binnen het onderzoek te klein om onafhankelijk van de tweede en derde generatie een betrouwbare analyses mee uit te voeren. Allochtonen met een westerse achtergrond zijn binnen dit onderzoek buiten beschouwing gelaten. Deze groep allochtonen heeft een sterkere sociaaleconomische achtergrond (CBS, 2012) en ondervindt minder discriminatie (diversiteits- en integratiemonitor, 2010), dan niet westerse allochtonen.

Locus of control werd gemeten aan de hand van de *Work Locus of control Scale 8-item short form* (Spector, 1988). Deze vragenlijst meet het algemene geloof in het vinden van werk. De huidige vragenlijst bestaat uit 6 items waar op een 5-puntschaal antwoord gegeven kan worden. Twee vragen uit de oorspronkelijke vragenlijst zijn niet opgenomen in de huidige vragenlijst, omdat deze vragen gericht zijn op mensen die al werk hebben. Een voorbeeldvraag is 'De baan krijgen die je wilt is vooral een kwestie van geluk', waarop 1 'helemaal oneens' is en 5 'helemaal eens' is. De betrouwbaarheid van de WLCS -8 kan beoordeeld worden als goed. Er werd een interne consistentie gevonden variërend van .80 tot .85. De test-hertestbetrouwbaarheid varieerde tussen de .57 en de .60 (Bond & Bunce, 2003; Moyle, 1995). De inter-item betrouwbaarheid binnen het huidige onderzoek was .56. De betrouwbaarheid van de halve vragenlijsten varieerde van .62 tot .74.

Proactief gedrag werd gemeten aan de hand van de *Utrechtse Proactive Coping Competence Questionnaire* (Bode, Thoolen & de Ridder, 2008). De UPCC bestaat uit 21 items, waarop binnen het huidige onderzoek op een 5-puntsschaal aangeven kan worden in

hoeverre de participant beschikt over een bepaalde vaardigheid. Voorbeelden van vragen uit de UPCC zijn, 'ik ben goed in vooruitkijken' en 'ik ben goed in het vinden van oplossingen', waarbij 1 'helemaal oneens' en 5 'helemaal eens' is. De betrouwbaarheid van de UPCC kan beoordeeld worden als goed, de interne consistentie varieert van .83 tot .95, de correlatie van de halve vragenlijsten varieert van .66 tot .87 en de test-hertest betrouwbaarheid gedurende een periode van 3 maanden was $r = .63 - .72, p < .05$ (Bode et al., 2008). De UPCC bleek daarnaast conceptuele overeenkomsten te vertonen met alle maten waarvan het verondersteld werd ($r = .23 - .57, p < .05$). De predictieve en divergente validiteit bleken voldoende te zijn (Bode et al., 2008). De inter-item betrouwbaarheid die gevonden werd binnen het huidige onderzoek was .89. De betrouwbaarheid van de halve vragenlijsten varieerde van .81 tot .82.

Zoekgedrag werd gemeten aan de hand van de van drie maten van zoekgedrag namelijk, actief zoekgedrag, voorbereidend werk zoekgedrag en voorbereidend opleiding zoekgedrag. Om binnen de vragenlijst te bepalen welke vragen van toepassing zijn op de participant werd eerst gevraagd naar wat de participant wilt gaan doen na het afronden van de huidige opleiding; doorleren of werken. Wanneer de participant gaat werken, beantwoorden de participanten de vragen met betrekking tot het actieve zoekgedrag en het voorbereidende werk zoekgedrag. Wanneer de participant door gaat leren, worden de vragen met betrekking tot het voorbereidende opleiding zoekgedrag beantwoord. De verschillende maten van zoekgedrag zijn gebaseerd op de vragenlijsten van Blau (1994) en Hooft, Born, Taris, Fljier en Blon (2004). Het actieve zoekgedrag wordt gemeten aan de hand van 6 vragen met betrekking tot de ondernomen acties om een baan te zoeken. Een voorbeeld van een vraag is: 'Wat heb je verder gedaan om een baan te zoeken?' –open sollicitatie. Op deze vraag kan geantwoord worden met ja of nee. Het voorbereidend zoekgedrag meet het zoekgedrag van de participanten in de afgelopen 3 maanden, waarbij antwoord gegeven kan worden op een 5-puntsschaal. De vragen met betrekking tot het werk zoekgedrag bevatten 5 items en de vragen met betrekking tot het opleiding zoekgedrag bevatten 6 items. Bij het voorbereidend werk zoekgedrag gaat het om zoekgedrag met betrekking tot werk. Een voorbeeld van een vraag is 'Hoe vaak in de afgelopen 3 maanden heb je nagedacht over mensen die je zouden kunnen helpen bij het zoeken naar een baan'. Het voorbereidend opleiding zoekgedrag meet het zoekgedrag met betrekking tot een vervolgopleiding. Een voorbeeld van een vraag is 'Hoe vaak in de afgelopen 3 maanden heb je nagedacht over mensen die je zouden kunnen helpen bij het zoeken naar een vervolgopleiding'. De betrouwbaarheid van de schalen van het zoekgedrag (Blau, 1994) kunnen beoordeeld worden als goed. Voor het actieve zoekgedrag werd een alpha gevonden van .79 en voor het voorbereidende zoekgedrag een alfa .73

(Barber & Wesson, 1999). Voor de vragenlijst van Hooft (2004) werd een betrouwbaarheid van .90 (Born, Hooft, Taris & Vlier, 2007) gevonden. Binnen het huidige onderzoek werd een inter-item betrouwbaarheid gevonden voor het actieve zoekgedrag van .66, voor voorbereidend werk zoekgedrag .84 en voorbereidend opleiding zoekgedrag .78.

Procedure

Alle 394 participanten binnen het onderzoek werden verzocht de gehele vragenlijst in te vullen. Aan de participanten werd uitgelegd wat het doel van het onderzoek was en welke baten zij bij het onderzoek zouden kunnen hebben, namelijk het winnen van prijzen en het ontvangen van een persoonlijkheidsprofiel. Vervolgens werden de participanten verzocht de vragenlijst in te vullen met als doel een idee te krijgen van de toekomst plannen van de studenten. De vragenlijsten werden klassikaal afgenomen op de computer. Iedere student kreeg een unieke gebruikersnaam en wachtwoord om toegang te krijgen tot de online-vragenlijst. Voor eventuele vragen konden zij terecht bij de onderzoeksassistent(en), die gedurende de hele les aanwezig waren. Halverwege de les werden aan de leerlingen chocoladereepjes uitgedeeld, waarbij aan de leerlingen gevraagd werd of alles duidelijk was. Aan het eind van de vragenlijst werden de leerlingen verzocht hun persoonlijke gegevens in te vullen. De leerlingen werden gestimuleerd een telefoonnummer en/of e-mailadres in te voeren, zodat zij op een later tijdstip binnen het onderzoek benaderd konden worden. Aan het eind van de les werden de leerlingen bedankt voor de deelname aan het onderzoek.

Analyses

Voor de uitvoering van de statistische analyses werd gebruik gemaakt van de IBM statistics SPSS 20.0. Op basis van de analyses van de vragenlijst zijn ten eerste de beschrijvende statistieken berekend. Om vast te stellen of er een verschil bestaat in de locus of control, het proactieve gedrag en het zoekgedrag tussen allochtonen en autochtonen werden variantie analyses uitgevoerd (ANOVA). De derde en vijfde hypothese zullen geanalyseerd worden door middel van de uitvoering van een reeks regressie analyses, beschreven door Baron en Kenny (1986). Ten eerste wordt de analyse uitgevoerd voor de relatie tussen de afkomst en het zoekgedrag/proactief gedrag. Daarnaast wordt gekeken naar de relatie tussen de locus of control en de afkomst. Vervolgens wordt onderzocht of er een relatie bestaat tussen de locus of control en het zoekgedrag/proactief gedrag. Ten slotte wordt gekeken in welke mate de locus of control een verklaring kan bieden voor het verband tussen de afkomst en het proactieve gedrag/zoekgedrag.

Resultaten

Beschrijvende statistieken

Het minimum, het maximum, het gemiddelde, de standaarddeviatie en de correlaties van alle variabelen binnen het onderzoek zijn weergegeven in tabel 1. Tussen de locus of control en de drie maten van zoekgedrag werd geen correlatie gevonden. Een meer interne locus of control correleerde echter wel met het vertonen van meer proactief gedrag ($r = .15$; $p = .004$). Proactief gedrag correleerde niet met actief zoekgedrag, maar wel met voorbereidend werk zoekgedrag ($r = .31$; $p < .001$) en voorbereidend opleiding zoekgedrag ($r = .25$; $p < .001$). Actief zoekgedrag correleerde met voorbereidend werk zoekgedrag ($r = .38$; $p < .001$). De variabelen voorbereidend werk zoekgedrag en voorbereidend opleiding zoekgedrag bleken ook positief met elkaar te correleren ($r = .84$; $p = .019$).

Tabel 1

Minimum, maximum, gemiddelde, standaard deviatie en correlatie

Variabelen	Min	Max	Mean	Std	Correlaties			
					2	3	4	5
1 locus of control	1.50	4.83	3.16	.51	.15**	-.02	.04	.03
2 proactief gedrag	1.10	6.10	3.78	.48		-.12	.31**	.25**
3 actief zoekgedrag	.00	1.00	.26	.26			.38**	.30
4 voorbereidend werk zoekgedrag	1.00	5.00	2.16	.88				.84*
5 voorbereidend opleiding zoekgedrag	1.00	5.00	2.26	.74				

Notitie. * $p < .05$; ** $p < .01$

Locus of control

Voordat de hoofdanalyses werden uitgevoerd, is gecontroleerd of er voldaan werd aan de zes criteria, die gesteld zijn door Field (2009) bij het uitvoeren van een ANOVA analyse. Er is gekeken of er bij het uitvoeren van de analyses voldaan is aan de homogeniteit van de

variantie door middel van de Levene's test. Levene's test voor de homogeniteit van de variantie was bij locus of control, $F(1,334)= 0.13$, $p = .723$. Er werd dus voldaan aan deze assumptie.

Om de eerste hypothese te toetsen werd er een variantie analyse uitgevoerd (ANOVA) uitgevoerd. Hierbij werden allochtone leerlingen vergeleken met autochtone leerlingen op de score op 'locus of control'. Verwacht werd dat allochtonen een minder interne locus of control zouden hebben dan autochtonen. Er werd zoals verwacht een significant resultaat gevonden op de eerste variantie analyse waarbij allochtonen ($M= 3.02$, $SD= 0.54$) een meer externe locus of control hebben dan autochtonen ($M= 3.19$, $SD= 0.50$), $F(1, 345) = 7.48$, $p = .007$.

Proactiviteit

Voorafgaand aan de analyse werd onderzocht of voldaan werd aan de assumpties voor het uitvoeren van de ANOVA analyse. Levene's test voor de homogeniteit van de variantie was bij proactiviteit, $F(1,338)= 5.16$, $p = .024$. Er werd dus niet voldaan aan deze assumptie. In plaats van een een-weg ANOVA werd een Welch ANOVA uitgevoerd.

Zoals gesteld in de tweede hypothese, werd verwacht dat allochtonen lager zouden scoren op proactief gedrag dan autochtonen. Deze hypothese kan niet worden aangenomen. Uit de analyse van de data bleek dat er wel een significant verschil bestaat tussen allochtonen en autochtonen met betrekking tot proactief gedrag. Dit verschil bleek echter een tegenovergestelde richting te hebben dan voorafgaand aan de analyses werd verwacht. Allochtonen ($M= 3.94$, $SD= 0.51$) vertonen significant meer proactief gedrag dan autochtonen ($M= 3.69$, $SD= 0.43$), $F(1, 349) = 21.46$, $p < .001$.

Voorafgaand aan het onderzoek werd verwacht dat allochtonen minder proactief gedrag zouden vertonen, omdat allochtonen een meer externe locus of control hebben. Doordat allochtonen echter meer proactief gedrag vertonen dan autochtonen, terwijl zij een mindere interne locus of control hebben, zal dit mediatie effect niet gevonden kunnen worden en zal de analyse dan ook niet uitgevoerd worden.

Zoekgedrag

Wederom is voorafgaand aan de analyses onderzocht of de drie maten van zoekgedrag voldoen aan de homogeniteit van de variantie. Levene's test voor de homogeniteit van de variantie voor het actieve zoekgedrag was, $F(1,114)= 0.61$, $p = .438$. Voor het voorbereidend werk zoekgedrag was dit $F(1,121)= 0.12$, $p = .728$ en voor het voorbereidend opleiding zoekgedrag $F(1,225)= 1.04$, $p = .309$. Er wordt voor alle drie de maten van zoekgedrag voldaan aan de assumptie van de homogeniteit van de variantie.

De mate van zoekgedrag werd gemeten aan de hand van de drie eerder omschreven maten van zoekgedrag. Uit de analyse van het actieve zoekgedrag bleek dat er geen significant verschil bestaat tussen allochtonen ($M= 0.27$, $SD= 0.27$) en autochtonen ($M= 0.23$, $SD= 0.25$) met betrekking tot het actieve zoekgedrag $F(1,114) = .51$, $p = .475$. Uit de variantie-analyse van voorbereidend werk zoekgedrag bleek, in tegenstelling tot de verwachting, dat allochtonen ($M= 2.45$, $SD= 0.93$) meer zoekgedrag vertonen dan autochtonen ($M= 1.96$, $SD= 0.76$), $F(1, 115) = 7.31$, $p = .008$. Voor het voorbereidend opleiding zoekgedrag werd geen significant verschil gevonden tussen de allochtonen ($M= 2.29$, $SD= 0.70$) en de autochtonen ($M= 2.27$, $SD= 0.75$) binnen het onderzoek $F(1, 225)= .05$, $p = .828$. De vooraf opgestelde hypothese kan dus niet worden aangenomen.

Voorafgaand aan het onderzoek werd verwacht dat allochtonen minder zoekgedrag zouden vertonen dan autochtonen, omdat allochtonen een meer externe locus of control hebben. Er bleek echter geen significant verschil te bestaan tussen allochtonen en autochtonen met betrekking tot zoekgedrag. Voor het voorbereidend werk zoekgedrag werd zelfs gevonden, dat allochtonen meer zoekgedrag vertonen dan autochtonen. Op basis hiervan kan geconcludeerd worden, dat er geen mediatie effect gevonden kan worden. De mediatie analyse is dan ook niet uitgevoerd.

Discussie

Het hoge werkloosheidspercentage (SCP, 2012) onder allochtone jongeren werd volgens het Sociaal Cultureel Planbureau gedeeltelijk veroorzaakt door discriminatie. Huidig onderzoek werd gebruikt om te onderzoeken of het proactieve gedrag en het zoekgedrag van allochtonen verschilt van het gedrag van autochtonen en in vervolgonderzoek mogelijk een verklaring zou kunnen bieden voor het hoge werkloosheidspercentage onder allochtone jongeren. Verwacht werd dat allochtonen minder proactief gedrag en minder zoekgedrag zouden vertonen dan autochtone jongeren. De oorzaak van het minder proactieve gedrag en het minder zoekgedrag van allochtone jongeren zou verklaard kunnen worden door een meer externe locus of control. Wanneer het gevoel ontstaat dat omgevingsfactoren bepalend zijn voor het succes, is men minder geneigd om meer zoekgedrag te vertonen, of meer proactief gedrag te vertonen om op deze wijze gestelde doelen te bereiken (Srinivasan, 1997). Evenals in eerdere onderzoeken (Duke & Lewis, 1979; Spalding, 1996; Van Laar, 2000) werd binnen het huidige onderzoek gevonden, dat allochtone jongeren een meer externe locus of control hebben dan autochtone jongeren. Allochtonen hebben dus vaker dan autochtonen het gevoel dat het leven bepaald wordt door omgevingsfactoren waar zelf geen invloed op uitgeoefend

kan worden. Ondanks dat binnen het huidige onderzoek werd gevonden dat allochtonen een meer externe locus of control hebben, bleek dat allochtonen in tegenstelling tot de verwachting meer proactief gedrag vertonen dan autochtonen. Daarnaast bleek dat allochtonen ook meer voorbereidend werk zoekgedrag vertonen. Er werd geen verschil gevonden tussen allochtonen en autochtonen in het actieve zoekgedrag en het voorbereidende opleiding zoekgedrag.

Een mogelijke verklaring voor het feit dat allochtonen, ondanks dat zij een meer externe locus of control hebben, meer proactief gedrag en meer zoekgedrag vertonen, is dat de locus of control slechts één van de individuele verschillen is die proactief gedrag en zoekgedrag kan voorspellen. Mogelijk zijn er andere voorspellers, die bij allochtonen zwaarder wegen dan de locus of control. Op individueel niveau wordt proactiviteit onder meer verklaard door het gevoel van verantwoordelijkheid (Morrison & Phelps, 1999) en de motivatie (Parker & Collins, 2008). Ook het zoekgedrag wordt op individueel niveau bepaald door de (financiële) motivatie (Baron & Gilley, 1977; Welch 1997). Allochtonen hebben een gevoel van verantwoordelijkheid naar hun ouders en familie toe om iets terug te doen voor de opofferingen, die hun ouders gedaan hebben en de motivatie om hun ouders te kunnen onderhouden in de toekomst (Fulgini & Tseng, 1999). Om hun ouders in de toekomst te kunnen onderhouden zou het zo kunnen zijn dat allochtonen meer initiatief nemen in de vorm van proactief gedrag en zoekgedrag om op deze manier sneller hun doel te bereiken. Mogelijk zijn de individuele factoren, motivatie en het verantwoordelijkheidsgevoel bij allochtonen zo belangrijk dat allochtonen ondanks de externe locus of control, meer proactief gedrag en meer zoekgedrag dan autochtonen ontwikkelen.

In de huidige vragenlijst wordt in tegenstelling tot de vragen met betrekking tot zoekgedrag, gevraagd naar een algemene maat van proactief gedrag. Een maat die niet alleen gericht is op het vinden van werk, maar ook op andere aspecten van het leven. Uit de onderzoeken van Meijers (1992;1993) onder allochtone jongeren, bleek dat allochtone jongeren een minder gedifferentieerd beeld hebben van het jong zijn dan autochtone jongeren. Waar het voor autochtone jongeren voornamelijk van belang is om los te komen van de ouders, relaties aan te gaan en te genieten van zo veel mogelijk vrije tijd, is deze periode voor allochtone jongeren een overgangsfase waarin toegewerkt wordt naar het uiteindelijke doel, dat voornamelijk in het teken staat van het onderwijs en het behalen van kwalificaties voor de arbeidsmarkt. Het doel van proactief gedrag is het verbeteren van de omstandigheden en/of het creëren van nieuwe omstandigheden om gestelde doelen te bereiken (Crant, 2000). Doordat allochtonen een duidelijk doel voor ogen hebben, is het makkelijker voor deze

jongeren zich proactief op te stellen dan voor autochtone jongeren, die zichzelf in deze levensfase nog aan het ontdekken zijn en minder duidelijke doelen voor ogen hebben.

Een andere mogelijke verklaring voor het meer proactieve gedrag en het zoekgedrag van allochtonen zou kunnen zijn, dat naast de individuele verschillen er ook contextuele verschillen bestaan tussen allochtonen en autochtonen, die invloed hebben op de ontwikkeling van het proactieve gedrag en het zoekgedrag. Uit het onderzoek van het Sociaal Cultureel Planbureau (2012) bleek dat in tijden van economische crisis de werkloosheid onder allochtone jongeren sneller stijgt dan onder autochtone jongeren en dat dit gedeeltelijk verklaard kan worden door de discriminatie. Door discriminatie is het voor allochtone jongeren moeilijker om een baan te vinden dan voor autochtone jongeren. Wanneer allochtonen ondanks de discriminatie kans willen maken op een baan, zullen zij meer zoekgedrag en meer proactief gedrag moeten vertonen dan autochtonen. Op basis van een onderzoek van het CPB (2012) bleek namelijk dat de factoren proactief gedrag en zoekgedrag bepalend zijn voor het succes in het zoeken naar een baan.

Het huidige onderzoek had een aantal minder sterke punten. Binnen het onderzoek is namelijk gebruik gemaakt van zelfrapportage. Mogelijk hebben de participanten sociaal wenselijke antwoorden gegeven en/of overschatten zij zichzelf. Uit een onderzoek van Maes en Hublet (2008) bleek dat allochtone jongeren meer geneigd zijn sociaal wenselijke antwoorden te geven dan autochtone jongeren. Dit zou mogelijk geleid kunnen hebben tot de hogere score die zij behaald hebben op het proactieve gedrag. Daarnaast is binnen het huidige onderzoek gebruik gemaakt van een cross sectioneel onderzoek. Bij cross sectioneel onderzoek kunnen geen uitspraken gedaan worden over individuele verbanden en mogelijke oorzaken daarvan. Één van de andere minder sterke punten binnen het onderzoek is, dat er door het kleine aantal participanten uit de eerste generatie, geen onderscheid gemaakt kon worden tussen de eerste generatie, tweede en derde generatie allochtonen en allochtonen. Een onderscheid tussen de verschillende generaties zou van belang kunnen zijn omdat het gevoel van verantwoordelijkheid onder tweede en derde generatie allochtonen verschilt van de eerste generatie allochtonen (Fuligni, 1999). Voor vervolgonderzoek zou het van toegevoegde waarde kunnen zijn om een grotere groep eerste generatie allochtonen op te nemen in het onderzoek om zo een onderscheid te kunnen maken tussen de verschillende generaties allochtonen.

Naast het onderscheid tussen de verschillende generaties allochtonen is het voor het vervolgonderzoek interessant te onderzoeken wat de verklaring is voor de ontwikkeling van een meer externe locus of control van allochtonen. Binnen het huidige onderzoek is niet

onderzocht of de factoren, die in eerder onderzoek naar voren kwamen, zoals de sociaal economische status (Lecourt, 1982) en discriminatie (Duke & Lewis, 1979; Spalding, 1996; Van Laar, 2000) daadwerkelijk leiden tot een meer externe locus of control. Het is naast het zoeken van een verklaring voor deze meer externe locus of control ook van belang onderzoek te doen naar de gevolgen van het hebben van meer externe locus of control van allochtonen. Mogelijk heeft dit indirect alsnog invloed op het proactieve gedrag en het zoekgedrag van allochtonen. Het zou bijvoorbeeld zo kunnen zijn, dat allochtonen, doordat zij een externe locus of control hebben, het zelfvertrouwen (Laar, 2000) behouden ondanks tegenslagen in bijvoorbeeld de zoektocht naar werk en meer volhardend zijn in hun zoektocht naar banen dan autochtonen. Dit zou mogelijk een deel van de verklaring kunnen bieden voor het feit dat de allochtonen binnen het huidige onderzoek, ondanks dat zij een meer externe locus of control hebben, meer zoekgedrag en proactief gedrag vertonen. Daarnaast kunnen de factoren motivatie en het gevoel van verantwoordelijkheid meegenomen worden in het vervolgonderzoek.

Ondanks dat binnen het huidige onderzoek geen verband werd gevonden tussen de locus of control, het proactieve gedrag en het zoekgedrag in de voorspelde richting, bleek wel dat allochtonen een meer externe locus of control hebben dan autochtonen. Aanvullend op eerder onderzoek kan dus gesteld worden dat ook Nederlandse allochtone jongeren een meer externe locus of control hebben. Dit resultaat kan de basis vormen voor onderzoek naar de gevolgen van het hebben van meer externe locus of control op het leven van allochtonen. Blijkbaar leidt een meer externe locus of control niet tot minder zoekgedrag en minder proactief gedrag. Binnen vervolgonderzoek is het dan ook van belang te onderzoeken welke factoren wel bepalend zijn voor het meer proactieve gedrag en meer zoekgedrag onder allochtone jongeren dan onder autochtone jongeren. In vervolgonderzoek kan gekeken worden of een hoge scores op de factoren motivatie en het gevoel van verantwoordelijkheid bij allochtonen leiden tot meer proactief gedrag en meer zoekgedrag. Op basis van het huidige onderzoek kan daarnaast gesteld worden dat proactief gedrag en zoekgedrag niet de mogelijke verklaring kunnen bieden in vervolgonderzoek voor het hoge werkloosheidspercentage onder allochtonen. Mogelijk betekent dit dat er andere factoren een rol spelen die het vinden van een baan voor allochtonen moeilijker maken dan voor autochtonen. Je zou hierbij kunnen denken aan bijvoorbeeld sociaal kapitaal. Een laatste mogelijkheid is dat de invloed van discriminatie op het vinden van een baan nog veel groter is dan werd gedacht. Ondanks dat allochtonen meer zoekgedrag vertonen en proactiever zijn, vinden zij nog steeds minder vaak een baan.

Referenties

- Ashford, S.J., & Black, J.S. (1996). Proactivity During Organizational Entry: The Role of Desire for Control. *Journal of Applied Psychology*, 81: 199-214.
- Bandura, A. (1997). Self-efficacy: The exercise of control. New York: W. H. Freeman.
- Barber, A.E. & Wesson, M.J. (1999) A tale of two job markets: organizational size and it's effects on hiring practices and job search behavior. *Personnel Psychology*, 52: 1-27
- Barron, J., & Gilley, D. (1979). The effect of unemployment insurance on the search process.
- Bateman, T.S. & Crant, J.M. (1993). The proactive component of organizational behavior: A measure and correlates. *Journal of organizational behavior*, 14: 103-118.
- Bode, C., de Ridder, D. T., Kuijer, R. G., & Bensing, J. M. (2007). Effects of an intervention promoting proactive coping competencies in middle and late adulthood. *The Gerontologist*, 47, 42-51.
- Blau, G. (1994). Testing a Two-Dimensional Measure of Job Search Behavior. *Elsevier*, 59: 288–312
- Brown, D. J., Cober, R. T., Kane, K. L., Paul E., & Shalhoop, J. 2006. Proactive personality and the successful job search: A field investigation with college graduates. *Journal of Applied Psychology*, 91: 717-726.
- CBS (2012). Werkloosheid niet-westerse allochtonen in 2012 verder opgelopen.
- Chebat, J. C. (1986). Social responsibility, locus of control and social class, in *Soc. Psychology*, 126: 559-561.
- Claes, R., & De Witte, H. (2002). Determinants of graduates' preparatory job search behaviour: A competitive test of proactive personality and expectancy-value theory. *Psychologica Belgica*, 42, 251–266.
- Crant, J.M. 2000. Proactive behavior in organizations. *Journal of Management*, 26: 435-462
- Crul, M. 2000. De sleutel tot succes: over hulp, keuzes en kansen in de schoolloopbanen van Turkse en Marokkaanse jongeren van de tweede generatie. Amsterdam: het spinhuis.
- Dinn, A. A., & Caldwell-Harris, C. L. 2011. Individualism–collectivism among Americans, Turks and Turkish immigrants to the U.S. *Elsevier*, 35: 9–16
- Duke, M., & Lewis, G. (1979). The measurement of locus of control on Black preschool and primary school children. *Journal of Personality Assessment*, 43, 479–480.
- Dwairy, M. A. (2006). *Counseling And Psychotherapy With Arabs And Muslims: A Culturally sensitive approach*. New York, NY: Teachers college press.
- Frese, M., Fay, D., Hilburger, T., Leng, K., & Tag, A. (1997). The concept of personal

- initiative: Operationalization, reliability and validity in two German samples. *Journal of Occupational and Organizational Psychology*, 70,139–161.
- Fuligni, A.J.(1997). The adjustment of children from immigrant families. *Current directions in psychological sciences*, 7: 99-103.
- Fuligni, A.J., Tseng, V. & Lam M. (1999). Attitudes toward family obligations among American adolescents with asian, latin American and European backgrounds. *Child development*, 70: 1030-144.
- Gaalen, R., & Vos, A. 2011. Sociaaleconomische positie van ouders en kinderen naar herkomst. *CBS*, Den Haag/Heerlen.
- Grant, A.M., Parker, S., & Collins, C. (2009). Getting Credit for Proactive Behavior: Supervisor Reactions Depend on What You Value and How You Feel. *Personnel Psychology*, 62: 31-55.
- Griffin, M.A., Neal, A., & Parker, S.K. (2007). A New Model of Work Role Performance: Positive Behavior in Uncertain and Interdependent Contexts. *Academy of Management Journal*, 50: 327-347.
- Griffin, M.A., Parker, S.K., & Mason, C.M. (2010). Leader Vision and the Development of Adaptive and Proactive Performance. *Journal of Applied Psychology*, 95: 174-182.
- Hoof, E.A.J., Born, M., Taris, T.W., Fljier, H. & Blon,R.W.B. (2004). Predictors of job search behavior among employed and unemployed people. *Personnel Psychologie*, 7: 25-59
- Kanfer, R., & Hulin, C. L. (1985). Individual differences in successful job search following lay-off. *Personnel Psychology*, 38, 835– 847.
- Kanfer, R., Wanberg, C.R., & Kantrowitz T.M. (2001). Job search and employment: personality–motivational analysis and meta-analytic review. *Journal of Applied Psychology*, 86: 837-855.
- Laar, C. (2000). The paradox of low academic achievement but high self-esteem in African American students: An attributional account. *Educational Psychology Review*, 12, 33 61.
- Lecourt, H. *Locus of control: Current trends in theory and research*, 2nd ed., New York: Helstead. 1982.
- Lefcourt, H.M., Robinson, J.P., Shaver, P.R. & Wrightsman, L.A. (1991). Measures of personality and social psychological attitudes. *Measures of social psychological attitudes*. 1: 413-499)

- Maes, L., & Hublet, L.A. (2008) Het social wenselijk antwoorden bij adolescentenenquêtes. *Vrije Universiteit Brussel*, 1-59.
- Meijers, F. (1992). 'Being young' in the life perceptions of Dutch, Moroccan, Turkish and Surinam youngsters. In W. Meeus, M. de Goede, W. Kox & K. Hurrelmann (Eds.), *Adolescence Careers, and Cultures* (pp. 353-372). Berlin/New York: Walter de Gruyter.
- Meijers, F.J.M., Houten, H.J. van & Meijerfeldt, F.D. von (1993). *Ingepast of aangepast? Loopbaanstrategieën in etnisch perspectief: Een vergelijkende studie naar jongeren en hun ouders*. Amsterdam: Delphi-consult.
- Morrison, E.W., & Phelps, C.C. 1999. Taking charge at work: Extra-role efforts to initiate workplace change. *Academy of management Journal*, 42: 403-419
- Phares, E.J. (1976). *Locus of control in personality*. Morristown, New Jersey: General Learning Press.
- Rodopman, O. B. 2009. The role of proactivity during organizational entry: Proactive socialization tactics, citizenship and counterproductive work behaviors. *Graduate School Theses and Dissertations*.
- Rotter, J.B. (1966). Generalized expectancies for internal versus external control of reinforcement. *Psychological Monographs*, 80: 609.
- Ruggeriero, K.M. & Taylor, D.M. Coping with discrimination: How disadvantaged group members perceive the discrimination that confronts them. *Journal of Personality and social psychology*, 68: 826-838.
- Saks, A.M. & Ashforth, B.E. (2000) Change in Job Search Behaviors and Employment Outcomes. *Journal of Vocational Behavior*; 56, 277–287
- Schwab, D., Rynes, S., & Aldag, R. (1987). Theories and research on job search and choice. *Research in personnel and human resource management*. 80, 129 – 166.
- Seyyed, M.K.H., Hossein, K.N., Seyed, M.H., & Ahmad, R. Agricultural Personnel's Proactive Behavior: Effects of Self efficacy Perceptions and Perceived Organizational Support. *International Business and Management*, 4: 83-91.
- Spalding, A. D. (1996). Racial minorities and other high-risk groups with HIV and AIDS at increased risk for psychological adjustment problems in association with health locus of control orientation. *Social Work in Health*, 21: 81–114.
- Spector, P.E. (1988) Development of the work locus of control scale. *Journal of occupational psychology*, 66: 335-340.

Sociaal cultureel planbureau (2012). Verschillen binnen migrantengroepen worden groter.

Zorg om hoge werkloosheid en criminaliteit. *Jaarrapport integratie*.

Verstraete, B. (2008). Het social wenselijk antwoorden bij adolescenten enquetês.

Wanberg, C. R. (1997). Antecedents and outcomes of coping behaviors among unemployed and reemployed individuals. *Journal of Applied Psychology*, 82, 731–744.

Welch, F. (1977). What have we learned from empirical studies of employment insurance?

Industrial and labor relations review. 30, 451-461

Bijlage 1

Abstract

Recent study was used to answer the question if ethnic minorities differ from the 'original' inhabitants of Holland for the variables search behavior and proactive behavior. A possible difference between these two groups could declare the high rate of unemployment for ethnic minorities, besides discrimination. The reason for less proactive behavior and search behavior, is the more external locus of control for ethnic minorities. The external locus of control for ethnic minorities is caused by their low socioeconomic status. The recent study was used to ask students questions about their locus of control, proactive behavior and search behavior. The results showed that ethnic minorities, as expected, had a more external locus of control than other inhabitants. A possible explanation is that besides the locus of control, other individual predictors have a greater impact on the development of proactive behavior and search behavior for minorities. Possibly the feeling of responsibility and the motivation of finding a job is stronger for ethnic minorities. Children of parents ethnic minorities have the will to provide for their parents in the future to return the favor for the sacrifices their parents made.

Bijlage 2

Syntax

```
COMPUTE age=DATE.MDY(05,15,2013) - T1_A1.
```

```
EXECUTE.
```

```
COMPUTE age_yr=age / (365.25*24*60*60).
```

```
EXECUTE.
```

```
RECODE W1_O1_F (1=1) (2=0) (3=0) (4=0) (5=0) (6=SYSMIS) INTO afkomst.
```

```
VARIABLE LABELS derdegen 'Moedermoeder'.
```

```
EXECUTE.
```

```
RECODE T1_T1_C (1=5) (2=4) (3=3) (4=2) (5=1) INTO T1_T1_Co.
```

```
VARIABLE LABELS T1_T1_Co 'omgep'.
```

```
EXECUTE.
```

```
RECODE T1_T1_D (1=5) (2=4) (3=3) (4=2) (5=1) INTO T1_T1_Do.
```

```
VARIABLE LABELS T1_T1_Do 'omgep'.
```

```
EXECUTE.
```

```
RECODE T1_T1_F (1=5) (2=4) (3=3) (4=2) (5=1) INTO T1_T1_Fo.
```

```
VARIABLE LABELS T1_T1_Fo 'omgep'.
```

```
EXECUTE.
```

```
COMPUTE Totaalocusofcontrol=(T1_T1_A + T1_T1_B + T1_T1_Co + T1_T1_Do +  
T1_T1_E + T1_T1_Fo)/6.
```

```
EXECUTE.
```

```
COMPUTE Totaalscoreproactiefgedrag=(T1_G1_A + T1_G1_B + T1_G1_C + T1_G1_D +  
T1_G1_E + T1_G2_A +
```

```
  T1_G2_B + T1_G2_C + T1_G2_D + T1_G2_E + T1_G3_A + T1_G3_B + T1_G3_C +  
T1_G3_D + T1_G3_E + T1_G4_A +
```

```
  T1_G4_B + T1_G4_C + T1_G4_D + T1_G4_E + T1_G4_F)/21.
```

```
EXECUTE.
```

```
RECODE T1_O4_A T1_O4_B T1_O4_C T1_O4_D T1_O4_E T1_O4_F (1=1) (2=0) INTO  
T1_O4_Ao T1_O4_Bo T1_O4_Co
```

```
  T1_O4_Do T1_O4_Eo T1_O4_Fo.
```

```
EXECUTE.
```

```
COMPUTE Actiefzoekgedrag=(T1_O4_Ao + T1_O4_Bo + T1_O4_Co + T1_O4_Do +  
T1_O4_Eo + T1_O4_Fo)/6.
```

```
EXECUTE.
```

```
COMPUTE Voorbereidendwerkzoekgedrag=(T1_O3_A + T1_O3_B + T1_O3_C +  
T1_O3_D + T1_O3_E)/5 .
```

```
EXECUTE.
```

```
COMPUTE Voorbereidendopleidinggedrag=(T1_P3_A + T1_P3_B + T1_P3_C + T1_P3_D  
+ T1_P3_E + T1_P3_F)/6.
```

```
EXECUTE.
```

```
ONEWAY Totaalocusofcontrol BY afkomst
```

```
  /STATISTICS DESCRIPTIVES HOMOGENEITY WELCH
```

```
  /MISSING ANALYSIS.
```

ONEWAY Totaalscoreproactiefgedrag BY afkomst

/STATISTICS DESCRIPTIVES HOMOGENEITY WELCH

/MISSING ANALYSIS.

ONEWAY Actiefzoekgedrag BY afkomst

/STATISTICS DESCRIPTIVES HOMOGENEITY WELCH

/MISSING ANALYSIS.

ONEWAY Voorbereidendwerkzoekgedrag BY afkomst

/STATISTICS DESCRIPTIVES HOMOGENEITY WELCH

/MISSING ANALYSIS.

ONEWAY Voorbereidendopleidinggedrag BY afkomst

/STATISTICS DESCRIPTIVES HOMOGENEITY WELCH

/MISSING ANALYSIS.

DATASET ACTIVATE DataSet1.

RELIABILITY

/VARIABLES=T1_T1_Co T1_T1_Do T1_T1_Fo T1_T1_A T1_T1_B T1_T1_E

/SCALE('ALL VARIABLES') ALL

/MODEL=ALPHA

/STATISTICS=DESCRIPTIVE SCALE

/SUMMARY=TOTAL.

RELIABILITY

/VARIABLES=T1_T1_Co T1_T1_Do T1_T1_Fo T1_T1_A T1_T1_B T1_T1_E

/SCALE('ALL VARIABLES') ALL


```
/MODEL=SPLIT
```

```
/STATISTICS=DESCRIPTIVE SCALE
```

```
/SUMMARY=TOTAL.
```

RELIABILITY

```
/VARIABLES=T1_G1_A T1_G1_B T1_G1_C T1_G1_D T1_G1_E T1_G2_A T1_G2_B  
T1_G2_C T1_G2_D T1_G2_E
```

```
T1_G3_A T1_G3_B T1_G3_C T1_G3_D T1_G3_E T1_G4_A T1_G4_B T1_G4_C  
T1_G4_D T1_G4_E T1_G4_F
```

```
/SCALE('ALL VARIABLES') ALL
```

```
/MODEL=ALPHA
```

```
/STATISTICS=DESCRIPTIVE SCALE
```

```
/SUMMARY=TOTAL.
```

RELIABILITY

```
/VARIABLES=T1_G1_A T1_G1_B T1_G1_C T1_G1_D T1_G1_E T1_G2_A T1_G2_B  
T1_G2_C T1_G2_D T1_G2_E
```

```
T1_G3_A T1_G3_B T1_G3_C T1_G3_D T1_G3_E T1_G4_A T1_G4_B T1_G4_C  
T1_G4_D T1_G4_E T1_G4_F
```

```
/SCALE('ALL VARIABLES') ALL
```

```
/MODEL=SPLIT
```

```
/STATISTICS=DESCRIPTIVE SCALE
```

```
/SUMMARY=TOTAL.
```

RELIABILITY

```
/VARIABLES=T1_O4_A T1_O4_B T1_O4_C T1_O4_D T1_O4_E T1_O4_F
```

```
/SCALE('ALL VARIABLES') ALL
```

```
/MODEL=ALPHA
```

```
/STATISTICS=DESCRIPTIVE SCALE
```

```
/SUMMARY=TOTAL.
```

RELIABILITY

```
/VARIABLES=T1_O3_A T1_O3_B T1_O3_C T1_O3_D T1_O3_E
```

```
/SCALE('ALL VARIABLES') ALL
```

```
/MODEL=ALPHA
```

```
/STATISTICS=DESCRIPTIVE SCALE
```

```
/SUMMARY=TOTAL.
```

RELIABILITY

```
/VARIABLES=T1_P3_A T1_P3_B T1_P3_C T1_P3_D T1_P3_E T1_P3_F
```

```
/SCALE('ALL VARIABLES') ALL
```

```
/MODEL=ALPHA
```

```
/STATISTICS=DESCRIPTIVE SCALE
```

```
/SUMMARY=TOTAL.
```

CORRELATIONS

```
/VARIABLES=Totaalocusofcontrol Totaalscoreproactiefgedrag Actiefzoekgedrag
```

```
Vorbereidendwerkzoekgedrag Vorbereidendopleidinggedrag
```

```
/PRINT=TWOTAIL NOSIG
```

```
/MISSING=PAIRWISE.
```